

Redacció i Administració: 5, Fbg Poissonnière Tel. PO 15-01, poste 14 Paris (IX) Xecs postal Paris, C. 646950 Santiago Vila 5, Fbg Poissonnière Paris (IX)

¿Es veritat que les Institucions republicanes donaran compte dels resultats de la política del senyor Albornoz?

Preu: 10 francs.

L'ENTESA REPUBLICANA ES POSSIBLE

De fet, existeix entre la premsa exiliada un clima de treva que nosaltres som els primers a reconèixer i aplaudir per tant com hem estat, de sempre, uns obstinats propagadors de la seva necessitat. Si continuàvem per aquest camí no és d'esperar de pronosticar que la convivència republicana podria donar òptims fruits, car hem malaguanyat moltes ocasions si no per a triomfar totalment almenys per a oferir, en el camp internacional, una oposició més responsable i eficaç als franquistes i a llurs sostenidors.

Aquesta treva dels periòdics ve, com és natural, com a conseqüència del millor esperit de concòrdia que d'un temps ençà s'observa en les declaracions i posicions de tots els sectors exiliats. Sempre hem cregut, i ho hem manifestat reiteradament des d'aquestes columnes, que les divergències eren molt més fortes i imperatives entre els homes que no pas entre els objectius que es tenien tractats els partits polítics i sindicals. La passió ha vingut privant els qui tenien els mateixos objectius i idèntiques aspiracions d'entendre's o de respectar-se l'altre peculiar manera de lluitar contra el franquisme i de restablir la pau i la llibertat en els pobles espanyols. Ara només cal que la doble treva — la de la premsa i la dels partits — sigui respectada per tots i que s'acordi l'acció que reclama, de temps, tant l'interior com l'exterior.

Ja és molt que els exiliats no ens tractem en enemics, però els sofriments, les persecucions, la fam i la misèria que pateixen els germans que estan sota la fèrula franquista requereixen una millor actitud i un afany patriòtic encavats contra la fortíssima contrària. No podem més temps tractant d'aconseguir el que avui resulta — vulguis que no — gairebé impossible: la unió de tots els grups en un Govern o en un organisme polític. Si veritablement volem posar en peu un instrument antifrancquista eficaç, és necessari, primer que tot — i valgui la paradoxa —, no somniar en una entesa perfecta i total puix que, repetim-ho, la veiem inassolible. En canvi és factible el que una gran majoria s'aplegui, en la forma que sigui, per portar a cap els propòsits, molts o pocs, en què puguen coincidir el més gran nombre possible de partits i d'organitzacions. La realitat no dona per a més i d'ací neix la conveniència de sacrificar en el que calgui el volum de les col·laboracions i l'extensió dels acords, però a entendre's en el menor de temps possible i fer una feina positiva.

Quedi ben clar, pel que és referent a aquestes limitacions, que nosaltres no parlem d'alçar cap mena de potència agavelladora de la representació republicana, car considerem tots els grups exiliats ben dignes portants dels mateixos que la integren. Si la «convivència i el respecte mutu» — als quals feia referència la Declaració del nostre Partit de data 30 de maig passat — fossin la nostra norma de conducta, no hauríem de tèmper per la diversitat d'agrupaments que defensessin les llibertats hispàniques. Caldrà, però, que aquells possessin per damunt de les posicions de partit un objectiu comú: l'enderrocament del franquisme.

El nostre optimisme d'avui neix de manifestacions fetes aquests darrers temps per diferents elements polítics i sindicals. El Partit Socialista Obrer Espanyol en la seva Assembla de Tolosa ratificà formalment la seva fidelitat als sentiments republicans i desautoritzà aquell qui es comprometia a especular sobre la possibilitat d'un circumstancial afebliment ideològic. Els òrgans de la Confederació Nacional del Treball venen insistint sobre l'obligació d'una entesa amb les forces polítiques. I fins pel cantó dels elements dits legitimistes han sortit veus que sacrifiquen a la realitat premisses que fins ara eren tabú. El senyor Albornoz, anà, en aquest sentit, molt lluny en el seu discurs de Mèxic. És cert que la primera versió divulgada a França ha sofert, després, certs retocs, però tot i això les Institucions hi fan una figura menys rígida, car hi són presentades no solament com a obsoletades, sinó com a facilitadores d'una solució liberal i democràtica. Està clar que el conferenciant no podia, en aquell cas, expressar-se com a Cap del Govern, en sol determinador d'una conducta, però ja és significatiu que l'home que darrera

En el número vinent publicarem una nova llista de donatius per a "la humanitat" Amics, envieu-nos la vostra aportació!

HA MORT el Coronel PEREZ FARRAS...

El Consell Directiu d'E.R. de C. de Mèxic ens comunica, per cable, la mort del Coronel Enric Pérez Farras ocorreguda el dia 19 de l'actual a Cautià (Morelos).

El difunt era dels pocs militars catalans que, junt amb uns altres pocs companys espanyols, es posà al costat dels ideals democràtics del poble català. El President Macià, immediatament de proclamada la República, el nomenà Cap del Mossos de les Esquadres de Catalunya. El President Companys el ratificà en el seu comandament i durant els fets d'Octubre del 1934 donà proves coratjoses de la seva lleialtat. Processat i condemnat a mort per un tribunal militar vegé commutada la seva pena per la de reclusió perpètua, la qual decisió produí un ostensible descontentament entre els militars espanyols afeffissadament anticatalans. Escalada la revolta del 1936, Pérez Farras renuncià al comandament de les Esquadres de Catalunya i es posà al cap d'una de les columnes de voluntaris que sortiren immediatament de Barcelona envers el front d'Aragó. El Coronel Pérez Farras era popularíssim per tot Catalunya. Bé (Passa a la segona pàgina.)

CARTES DE NOVA YORK

Una opinió política personal

per Jaume MIRAVITLLES

La reacció dels emigrats polítics espanyols en relació als esdeveniments que es produeixen arreu d'Europa i del Món, planjeta un problema que surt de l'anèdota per entrar plenament en la categoria. Per damunt, en efecte, de les petites manobres de passadís destinades a perpetuar-se en aquesta ombra de poder "De qui s'agit-il?" a evitar qui sap quantes tempestes! Quin és el propòsit de l'emigració republicana? Contribuir a l'enderrocament del règim franquista i ajudar a la creació a Espanya d'un sistema polític que mení al restabliment de la democràcia. No hi ha, no hi pot haver, altre propòsit. Si es tracta d'això i no d'altra cosa, les obligacions apareixen clares i concretes. Exposem-les sumàriament: En el pla de la política interior espanyola, cal recolzar tota possibilitat d'exemplament del front antifrancquista que no comprometi el procés de la reconstrucció democràtica. Ara, quan es parla dels objectius de guerra es parla, també, dels objectius de pau i es preconitza la constitució d'aliances, no solament en virtut de les necessitats militars immediates, sinó en funció de les necessitats posteriors de la pau. D'acord amb les necessitats polítiques i militars d'una acció contra el totalitarisme, hem de preconitzar l'aliança de totes aquelles forces que s'hi oposen, no ja en el camp de l'oportunisme polític, sinó i tot en el camp de la filosofia social. Aquesta teoria exclou de l'aliança contra el franquisme, per un costat, els qui creuen que Franco ha fet concessions al corporativisme catòlic i que preconitzen un retorn a les "fontes originals" del falangisme i, per altra part, els comunistes.

que forçosament és un govern en l'exili, aquestes reaccions posen en tela de judici la capacitat privada i col·lectiva dels espanyols per a l'exercici d'aquesta difícil funció que es diu política. ser aleshores hauríem comprès que la frase « Madrid tumba del fascisme », servia a amagar un fet més positiu: « Madrid cuna del comunisme ». Però en fi, no filem tan prim i acceptem que, efectivament, el règim del general Franco constitueix la supervivència històrica del feixisme italià-alemany. Justifica aquest fet, en l'any 1949, el manteniment de la tàctica de « Front Popular »? Jo no ho crec així. En el món actual, on el

procés d'unificació política està en un estadi molt més avançat del que generalment hom creu, la política interior ha d'ésser coherent amb la política exterior. Una política « Front Popular » al si del món occidental, fóra una incongruència puix que determinaria la necessitat d'aliar-nos exteriorment amb el grup contra el qual les potències democràtiques han hagut d'organitzar el Pacte defensiu de l'Atlàntic. En l'any 1949 ha aparegut un nou totalitarisme, més poderós que el que acaba d'ésser venut en la segona guerra mundial. Aliar-nos amb ell, en nom del passat, seria comprometre l'esdevenidor.

Què cal fer?

La coherència entre la política interior i l'exterior, sempre necessària, però ara fonamental, ens porta a preconitzar, a l'interior una aliança antifrancquista de la qual són exclosos falangistes i comunistes i, a l'exterior, una identificació absoluta amb els principis que presideixen l'acció dels pobles integrants del món occidental. Ara bé, el nervi, el centre vital, la base de sustentació d'aquest món occidental el constitueixen Estats Units, Cal fer, doncs, una política de cara als Estats Units. Naturalment, els comunistes diran que m'he venut a Wall Street i els no comunistes, però discrepant d'aquesta meua posició, es creuran que m'he deixat enlluernar per la propaganda americana. No hi ha res de tot això. Contra la meua voluntat, sense tenir en compte per res les nostres preferències, la història ens planteja, en cada moment, problemes en forma de dilemes contra els quals és inútil escamotjar les contestes. Els qui avui es re-

sisteixen a contestar en el pla del pensament, ho hauran de fer demà en el pla de l'acció. Jo sóc un català de formació cultural francesa i enamorat, sobretot, de la capacitat política del poble anglès. No hi ha res en la meua persona que respongui a una acció o a una reacció nord-americana. Sóc més intensament figurenç i empordeït avui, que quan vaig arribar fa quatre anys, a Nova York. L'estada en aquest país, tan vitalment interessant, per altra banda, m'haurà deixat espiritualment intacte. Ara bé, entre el món que es congrua al voltant de les seves concepcions i aquell que intenta destruir-les, no dubto ni un instant, Estats Units, que en el que va de segle ja ens han salvat dues vegades contra un intent similar, ens salvarà una tercera vegada, i a ajudar-lo en aquesta tasca sagrada han de córrer tots els homes decents del món. En el terreny del pensament avui, en el terreny de l'acció demà, si és necessari, els democràtics han d'estar al costat dels Estats Units.

Quina és la posició dels EE. UU. en relació a Franco?

Aquesta pregunta té, per a nosaltres, un interès fonamental però no pas per a la història. Estats Units podrien estar en favor de Franco sense que el que hem dit en el paràgraf anterior deixés d'ésser veritat. Nord-Amèrica representa una força vital, progressiva, creadora, a despit dels nord-americans. El senador Taft, que és un reaccionari de set soles, representa, en el paral·lelogram de forces del món, un estímul progressiu molt més eficaç que certs socialistes. Cal només haver seguit les hores de la teoria marxista i del materialisme històric per a considerar aquesta afirmació meua com una veritat elemental. Els dos homes del món que han admirat més els Estats Units i que han escrit sobre les seves gestes econòmiques els elogis més substancials, han estat Trotski i Lenin. Si en el drama personal d'Hitler hi veiem una manifestació del complex d'inferioritat davant d'Anglaterra (en el meu llibre « Geografia contra Política » vaig qualificar-lo de « complex Sigfrid »), en el de Stalin assistim al mateix complex d'inferioritat davant dels Estats Units. Aquest reflex el podríem qualificar de « complex Taylor », del que l'estakanovisme no és més que una manifestació rudimentària i brutal.

Però en aquest cas, sortosament, tampoc no hem de filar massa prim. El poble dels Estats Units és potser el poble més substancialment antifrancquista del món. Si jo hagués de definir el tipus humà més antagònic de Franco, m'inclinaria pel nord-americà. A més, el govern dels Estats Units, el seu President, la gairebé totalitat de la premsa nacional, dels llibres i de la cultura, estan contra el règim franquista. He tingut ocasió de participar, en aquest país, en diferents polèmiques polítiques, a les Universitats, per la ràdio, per la televisió i fins pel cinema, i cap dels meus antagonistes, partidaris, per exemple, que Franco sigui acceptat en el Pla Marshall o en el pacte de l'Atlàntic, no s'ha declarat simpatitzant del règim franquista. És més, gairebé tots ells iniciaven llur dissertació amb un atac contra Franco. Justificaven la seva posició per necessitats d'estat, aconsellades per l'oportunisme polític, però mai no s'identificaven, ans els denunciaven, els horrors del règim franquista. Vol dir això que els Estats Units estan disposats a reconèixer un govern o una junta a l'exili i a recolzar qualsevol proposició destinada a

« SUITE » PRADENÇA

per JULIA GUAL

MISS F. és una americana que toca el violoncel. És una artista que es comença a cotitzar en el món de la música. I com tants artistes, ve de tant en tant a Prada a seguir un curs de lliçons amb el Mestre Pau Casals.

Aprofitant unes vacances i el viatge d'uns amics barcelonins, Miss F. ha anat a passar uns dies a Barcelona. Els mateixos ho ha contat amb aquesta barreja de llegendes amb les quals escampa la seva simplicitat.

Miss F. després de passejar uns dies per Barcelona, d'haver fet una visita a Sant Salvador, la residència de Pau Casals absent, i de banyar-se en aquella platja que el Mestre estima tant, va entrar en una botiga de modes.

El dependent que la va atendre, amb el mig francès que tenia a mà, va començar a demanar-li pel seu viatge a Europa. Miss F. va anar explicant que era a França, en viatge d'estudis, prop del Canigó, i que havia aprofitat la proximitat i la invitació d'uns amics, per conèixer el país del seu Mestre...

El dependent — veït o deu — i aleshores clients que hi havia per allí, varen fer rotlló entorn de Miss F. A l'hora de plegar varen tancar les vitrines i les portes i al cap d'una hora encara hi era.

Quan es varen despedir, aquells dependents varen donar un misatge a Miss F. per al nostre gran músic: — Digueu al Mestre que els catalans no l'obliden i que esperem veure'l aviat!

Miss F. en contar-ho ara a Prada, ja sap més Història de Catalunya que molts catalans de naixença...

EL PIANO NOU Un ciutadà americà va enviar al Mestre Casals, un piano Pleyel. Un magnífic piano de cui que val alguns cents mils francs. El Mestre naturalment va voler saber el nom del donant. Al cap de dos o tres mesos i d'algunes lletres, el va arribar a saber i li va escriure donant-li les gràcies i encara hi era.

No en feu cas, Mestre — li deia un altre americà — Nomes li interessava d'enviar-vos un bon piano perquè sabia que no en teniu.

Quan va arribar el piano, es varen mobilitzar les escomes i els braços de set o vuit refugiats, per tal de pujar-lo a les habitacions del Mestre. Varen suar, però el piano fou instal·lat al cap de poca estona. Quan fou col·locat, nivellat, subjectat, i degudament falcat el Mestre el va obrir poc a poc. Els set o vuit refugiats catalans varen fer rotlló, mirant l'esquina. Pau Casals, se'l mirava, amb la mateixa il·lusió que un infant mira una joguina de meravella. El moment s'allargava i ningú no gosava trencar aquella mena d'èxtasi de joia. Al cap d'uns moments, un dels presents es va atrevir: — Què, Mestre, que no l'hem d'estrenar? — De seguida — va dir el Mestre, com desvetllat de la primera impressió. I posant les mans damunt del teclat, varen sortir les notes vibrants i dolces de l'Himne català... De seguida la melodia del « Cant dels ocells » la bellíssima cançó catalana que el Mestre ha fet conèixer per tot el món. I de seguida les notes de la « Novena ».

EL RETORN

per JULIA GUAL

El més optimista de tots, és aquest mexicà, deixeble de Mestre, que instal·lat a Prada, ja és un altre company de la colla. Perquè els amics del Mestre són els nostres amics. Aquest mexicà, repeteix sovint: — « Pues yo, como no? », siga aquí, hasta que el Maestro se canse, porque yo no regreso a México, hasta que se vaya a Barcelona. Quiero entrar con él, a Cataluña. No pienso perderme el espectáculo que ya a ser...

EL RETORN El més optimista de tots, és aquest mexicà, deixeble de Mestre, que instal·lat a Prada, ja és un altre company de la colla. Perquè els amics del Mestre són els nostres amics. Aquest mexicà, repeteix sovint: — « Pues yo, como no? », siga aquí, hasta que el Maestro se canse, porque yo no regreso a México, hasta que se vaya a Barcelona. Quiero entrar con él, a Cataluña. No pienso perderme el espectáculo que ya a ser...

ELS « COL·LABORADORS » I EL MESTRE Sense voler-ho, Pau Casals és el centre, la bandera i l'alta magistratura en la lluita que dins el món musical, sostenen els artistes que no han col·laborat amb els estats feixistes i els qui d'una manera més o menys oberta ho han fet, per ambició, per covardia o per altres coses més inconscients encara.

El prestigi del seu nom i el seu exemple, és el símbol de l'esperit que no ha claudicat davant la barbàrie totalitària. La llista, desgraciadament, és massissa. Llarg: Furtwengler, Cortot, Tibhaut, el català Cassadó...

Tots han fet esforços per obtenir la rehabilitació de mans del Mestre Casals. A Prada, han fet cua tots aquests noms il·lustres es espera del mot que Casals, en nom de cap amista i de cap estima, mai no ha dit. L'espectacle ha estat tan depriment per un costat, com magnífic per l'altre. Es això que va fer dir a Bidault, ministre d'Afers Estrangers de França: « testimonis d'un acte col·lectiu: — « Vos sou, Mestre, una de les consciències del nostre temps ».

Pau Casals ho afirma amb uns mots que molts grans artistes han oblidat: — En aquesta lluita, l'Artista, i per tant, l'home de cor, no pot ésser neutre... MUSICA DE CAMBRA No sempre els noms corresponen amb exactitud a la cosa que volen designar. Doncs bé: a Prada es fa música de cambra, i el nom diu exactament, el que és. Ni més ni menys. Música que, després d'haver donat la volta al món, i corregut tots els escenaris, i tots els llocs més solemnes, ara es fa, com el seu nom indica, en una cambra. En la cambra del Mestre Casals.

Volcu reunir sis, vuit, deu grans noms del món de la música, en aquesta cambra, vells amics del Mestre, tots els quals han travessat la mar per poder-lo abraçar, i que no sorgeixi el desig d'asseure's i de sentir-lo? — Si em permeteu, Mestre, adhoc jo torno a agafar el violí — diu el vell professor Repner. I al vespre, en haver sopat, la casa s'ha omplert de gent. Hi ha tota l'Europa Central amb passaport americà, grans músics, grans instruments, com aquest violoncel Stradivarius que ha vingut d'Amèrica només perquè Pau Casals el veïes i el toqués. I mitja dotzena de refugiats, que avui fan festa major...

Programa Brahms: Piano nou, violí, viola, violoncel... Un quartet que el món veurà un llit de la cara per poder-lo tornar a reunir fora d'aquesta cambra. Després el violoncel del Mestre, acompanyat pel piano. Aquella cambra que ja deu estar-hi acostumada, està segur que no sap ben bé que li passa, és ésser testimoni d'aquella « orgia musical » com ha dit algú. Perquè nosaltres mateixos no sabem ben bé allà on som. Quan el Mestre ha acabat, l'ovació ha estat espontània.

Alexanian s'ha alçat, tremolant, amb el seu clar agut entre els dits de la seva mà dreta i, fent com una mena de benedicció, l'ha abraçat amb llàgrimes als ulls. Després, amb una pausa molt marcada, li ha dit que gairebé a l'orella. — Digueu-ho als meus compatriotes — ha dit el Mestre assenyalant el nostre grup. El gran professor han vingut cap a nosaltres i amb una emoció en les paraules, ens ha dit: — La Música? És Ell!... Ell? És la Música!

I algú una mica més veu i una mica més segura, ja ha seguit: — Pudeu estar orgullosos que sigui un català qui hagi anat fins el més enllà. Hem d'explicar a aquesta periodista americana, que ha vingut a fer una informació, que la meravella de tothom, en retrobar-lo, és de constatar la plenitud de facultats de què disposa Casals. Mestres, el fotògraf que l'acompanya, fa unes quantes de les set o vuit-centes fotografies que li ha fet en uns dies d'ésser a Prada, ens confessa: — Si l'ONU, no troba arguments contra Franco, heu ací el més gros dels seus crims: privar el món, d'aquesta gràcia.

La llista, en aquesta festa, la música de cambra, en aquesta cambra s'hauria acabat. Però aleshores el Mestre tornaria als grans escenaris del món. Encara que fos només per a donar les gràcies. CINQUANTENARI Aquest mes de juliol ha fet cinquanta anys que Pau Casals, va donar el seu concert primer a Londres. És el Mestre mateix, que se'n recorda en rebre del director de la BBC la nova que el dia 21 donaran un reportatge sobre ell. Discs, naturalment. Suites de Bach, Chopin, Beethoven, La seva Sardana, per a violoncels, l'Orquestra Pau Casals, i un comentari sobre la seva vida musical, la seva vida d'exiliat, la seva estada a Prada i fins aquí « Visca Catalunya » que el Mestre va llançar l'any passat al Boulogne, després d'escoltar la interpretació meravellosa per « La Principal de la Bisbal », del famós « Juny » de Garretu. I el reportatge s'ha acabat amb el « Juny ».

Els oients anglesos de la BBC que han obert la ràdio, per distreure's una mica dels seus maldecaps i per oblidar les trifluges que Sir Strafor Crisp els explica cada setmana, per altra avui han hagut d'escoltar, durant quaranta minuts, el nostre gran Ambaixador. Ambaixador de l'ideal platònic. Veritat, Bondat, Bellesa. Ambaixador que com el Clown de « L'Alegria que passa » diu al públic: — No en taseu, de poesia... Sou condemnats a la prosa eterna, mentre no hi haurà justícia per al meu país... Prada juliol 1949.

El relativisme polític

D'acord amb la filosofia del « de qui s'agit-il? », la tàctica política no és mai un concepte absolut. Un moviment de l'adversari fa de determinar un moviment similar nostre. En l'any 1936 es tractava de lluitar, en el camp interior i en el camp internacional, contra el totalitarisme de tipus feixista. La tàctica Front Popular (a la qual jo personalment vaig sotmetre de mala gana) podia ésser justificada. En l'any 1949, el totalitarisme de tipus feixista ha deixat d'ésser un perill central en desaparèixer Hitler i Mussolini i en ésser derrotat l'eix Berlin-Roma. La tàctica « Front popular », ara, és inexecutable, perquè no solament allunya les possibilitats de coincidències en l'acció antifrancquista, sinó que compromet el seu èxit eventual.

Naturalment, aquesta meua afirmació que el feixisme de tipus Hitler-Mussolini ha deixat d'ésser un perill central, tindrà la virtut d'indignar els comunistes. Ells, però, saben perfectament que és veritat, perquè són excel·lents coneixedors del procés històric, però els convé mantenir la ficció d'aquesta plataforma senyada abans i justificar la necessitat d'unes aliances, altrament injustificables. Els comunistes, saben perfectament que el perill és, per a ells, l'estabilització del món occidental en la fase actual d'economia mixta caracteritzada, en el pla polític, pel règim parlamentari i les llibertats individuals.

Espanya, es un cas especial!

Es podrà al·legar, contra el meu argument, que si bé és veritat que el feixisme de tipus Hitler-Mussolini ha deixat d'ésser al món un perill central, continua essent-ho a Espanya, on encara governa, a través de Franco, una formació política senyada abans i objectiva, però això seria per la meua banda una excessiva ingenuïtat política, que a Espanya, ni ara ni mai no ha triomfat el feixisme. Per comoditat l'hem anomenat així, però en fer-ho hem desvirtuat de tal manera l'essència real dels fets, que també hem vist compromeses les nostres bases d'acció. Si a l'estudi del procés polític que portà al triomf del general Franco haguéssim aplicat la frase o el mètode del « de qui s'agit-il? », potser ni Franco no hauria guanyat la guerra o, si l'hagués guanyada, hauria perdut la pau. Pot-

MERCE RODOREDÀ

HA GUANYAT LA FLOR NATURAL

En el moment de tancar aquesta edició se'ns comunica que la coneguda poetessa senyora Mercè Rodoredà ha obtingut la Flor Natural en els Jocs Florals que enguany es celebren a Montevideo.

Es la tercera vegada consecutiva que li ha estat adjudicada aquesta distinció i, per tant, esdevé Mestressa en Gai Saber. Ens plau anunciar-ho als nostres lectors, enssem que felicitem ben sincerament la primera dona que deté aquell honor. La senyora Rodoredà demostra que en la seva obra ha assolit una inspiració i uns graus de maduresa que la posen en el primer pla de la nostra poesia contemporània.

En el número vinent publicarem una nova llista de donatius per a "la humanitat"

Amics, envieu-nos la vostra aportació!

(Aquesta prudència del Sr. Albornoz en relació al delegat polonès contrasta amb la « imprudència » d'algunes de les seves felicitacions. En l'apartat de les « imprudències » no cal oblidar el viatge del Sr. Giral a Varsòvia on fou proclamat Vice-President del Congrés de la « pau ». De tornada a Mèxic, Washington negà a l'ex-President del Govern de la República a l'exili el visat de trànsit per Estats Units... (Passa a la segona pàgina.)